

การรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัย
ในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัทเขามหาชัยพาราวั๊ด จำกัด

จักรพงษ์ เอกพันธ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

การรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัย
ในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัทเขามหาชัยพาราวัค จำกัด

จักรพงศ์ เอกพันธ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**PERCEPTION OF SAFETY MANAGEMENT AND SAFETY
BEHAVIOR AT WORK OF PRODUCTION WORKERS OF
KHAOMAHACHAI PARAWOOD COMPANY LIMITED**

CHAKKAPHONG EKAPHAN

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Industrial Technology
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2008**

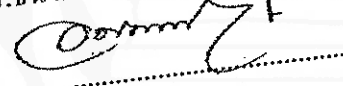
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการ
ทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัทเขามหาชัยพาราวัค จำกัด

ผู้วิจัย
สาขาวิชา

จักรพงษ์ เอกพันธ์
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ชนากรณ์ เมืองมุงคุณ)

.....กรรมการ
(ดร.อดิศักดิ์ ฤาชา)

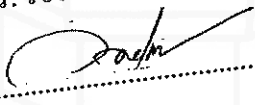
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารสิทธิ์)

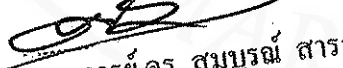

.....กรรมการ
(ดร.ชนากรณ์ เมืองมุงคุณ)

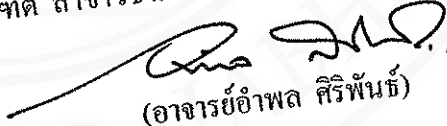

.....กรรมการ
(ดร.อดิศักดิ์ ฤาชา)

.....กรรมการ
(ดร. รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล)

.....กรรมการ
(ดร. วิทยา เมฆจำ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ สารสิทธิ์)
คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

(อาจารย์อำพล ศิริพันธ์)
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 22 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2551

บทคัดย่อ

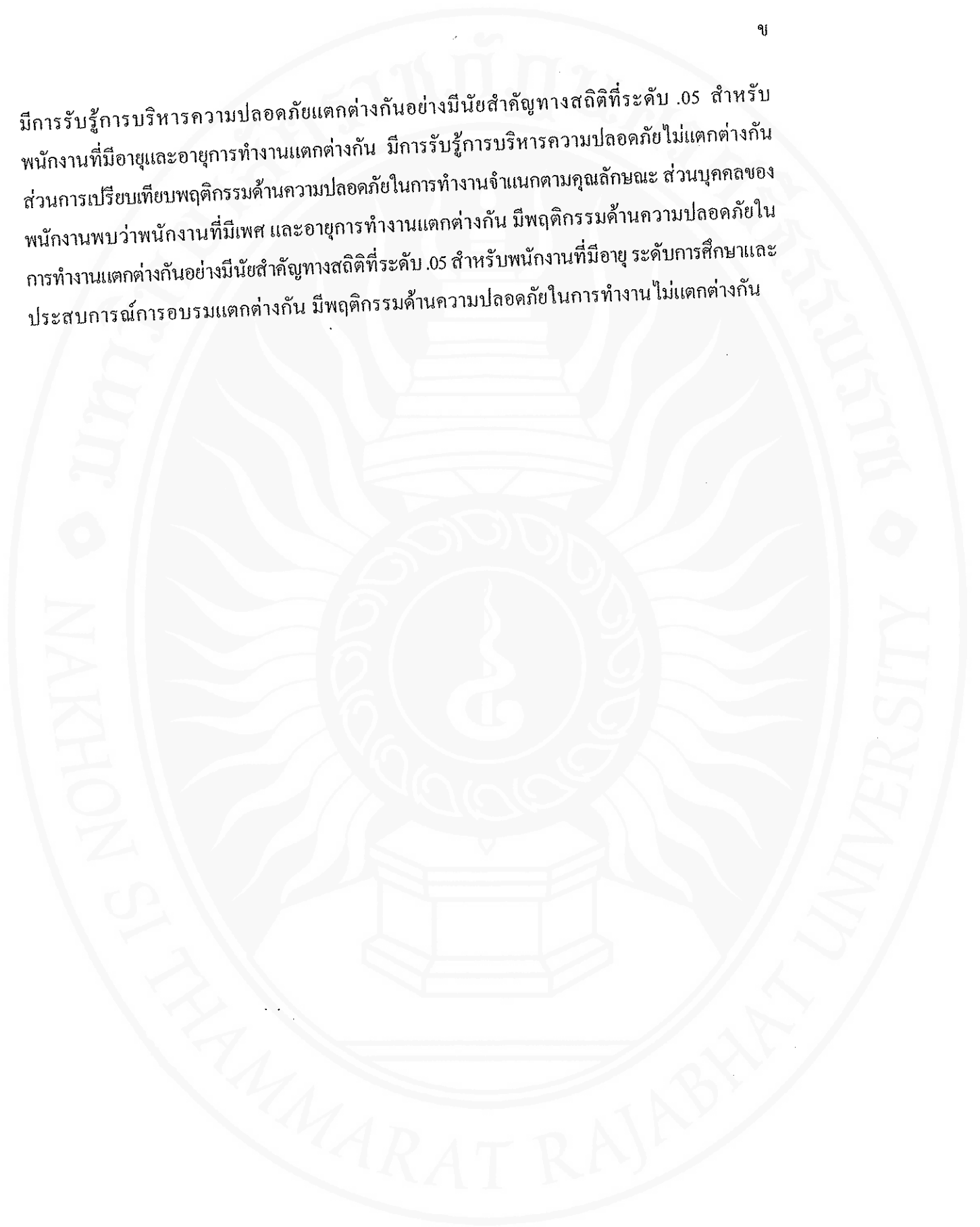
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัย
ผู้วิจัย ในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัทเขมมหาชัยพาราวัค จำกัด
สาขาวิชา นายจักรพงษ์ เอกพันธ์
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา เทคโนโลยีอุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ธนาภรณ์ เมืองมุงคุณ
ดร.อดิศักดิ์ ฤาชา

การศึกษาเรื่องการบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัย
ในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัทเขมมหาชัยพาราวัค จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา
ระดับการรับรู้การบริหารความปลอดภัย 2) ศึกษาพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน
3) เปรียบเทียบการรับรู้การบริหารความปลอดภัยของพนักงานที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน
ของพนักงานส่วนการผลิต 4) เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานที่มีคุณลักษณะ
ส่วนบุคคลแตกต่างกันของพนักงานส่วนการผลิต 5) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การบริหาร
ความปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายการผลิต จำแนก
ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของพนักงาน ใช้การศึกษาเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงาน
ฝ่ายผลิต บริษัทเขมมหาชัยพาราวัค จำกัด จำนวน 325 คน โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ค่า t-test, F-test และดำเนินการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe Method) จากนั้นหาความสัมพันธ์
ระหว่างพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน และการรับรู้การบริหารความปลอดภัย (Regression)

ผลการศึกษาพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 66.8 มีอายุระหว่าง 31-45 ปี ร้อยละ 37.8
จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 28.9 ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกเตรียมวัตถุดิบ ร้อยละ 21.8
มีอายุการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 50.2 และเคยได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน
ร้อยละ 49.8 พนักงานมีการรับรู้การบริหารความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรม
ด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าพนักงานรับรู้ด้านนโยบายความปลอดภัยของ
บริษัทมากที่สุด และจากการเปรียบเทียบการรับรู้การบริหารความปลอดภัย จำแนกตามคุณลักษณะ
ส่วนบุคคลของพนักงาน พบว่าพนักงานที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การอบรมแตกต่างกัน

มีการรับรู้การบริหารความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับพนักงานที่มีอายุและอายุการทำงานแตกต่างกัน มีการรับรู้การบริหารความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ส่วนการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามคุณลักษณะ ส่วนบุคคลของพนักงานพบว่าพนักงานที่มีเพศ และอายุการทำงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับพนักงานที่มีอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การอบรมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	Perception of Safety Management and Safety Behavior at Work of Production Workers of Khaomahachai Parawood Company Limited
The Author	Mr. Chakkaphong Ekaphan
Program	Industrial Technology
Thesis Chairman	Dr. Tanaporn Muangmongkun
Thesis Advisor	Dr. Adisak Luecha

The purposes of the study on Perception of Safety Management and Safety Behavior at Work of Production Worker of Khaomahachai Parawood Company Limited were 1) to study the perception of safety management; 2) to study safety behavior at work; 3) to compare perception of safety management at work of production workers classified by individual characteristics; 4) to compare safety behavior at work classified by individual characteristics; and 5) to study the relationship between the perception of safety management and safety behavior at work of production workers of Khaomahachai Parawood Company Limited classified by individual characteristics. The method of the study was carried through a surveying technique. The sample consisted of 325 production workers of Khaomahachai Parawood Company Limited. The questionnaire with 0.97 reliability was used for data collection. Data was analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and matched pair comparison by Scheffe's Method.

The findings revealed that the majority of the sample were female (66.8%) with the age between 31-45 years (37.8%) and graduated at primary school level, (28.9%), (21.8%) worked in raw material preparation section, 50.2% had less than 5 years of working and 49.8% had been trained on safety at work. The perception of safety management was moderate and the perception of safety behavior at work was at the moderate level. It was found that the workers knew the safety policy of the company at the highest level. The compared perception of safety management classified by individual characteristics of the workers showed that those with different gender, educational level and different training experience were significantly different at the .05 level in perception of safety management. While there were no difference in age and year of working. The comparison of perception of safety behavior at work classified by individual characteristics, showed significantly difference at the .05 level in safety behavior at work in terms of different gender and year of working. There was no difference in perception of safety behavior at work in terms of age, educational level, and different training experience.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ต้องขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของ ดร.ธนาภรณ์ เมืองมุงคุณ ประธานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.อดิศักดิ์ ภาษา อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ สารสิทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤดี นิยมรัตน์ และดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล ที่คอยดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษาและแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณ ไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ผู้จัดการฝ่ายผลิต หัวหน้าฝ่ายบุคคล และพนักงานที่เกี่ยวข้องของบริษัท เขมมหาชัยพาราวั๊ด จำกัด ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำผลไปใช้ในการวิจัยอย่างถูกต้อง ขอขอบคุณฝ่ายประสานงานบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่กรุณาอำนวยความสะดวก ขอขอบคุณเพื่อนๆ ในสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม รุ่น 1/2549 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือตลอดมา รวมทั้งขอบคุณ คุณพ่อคุณแม่ และสมาชิกครอบครัวของข้าพเจ้า ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่คอยส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

จักรพงษ์ เอกพันธ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ทฤษฎีการเกิดอุบัติเหตุ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน	13
กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน.....	18
การบริหารความปลอดภัยในองค์กร.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้และพฤติกรรมมนุษย์.....	38
บริษัทเขามหาชัยพาราวิวด์ จำกัด.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58

บทที่

จ

หน้า

3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากร	62
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
วัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย	90
สรุปผลการวิจัย	92
อภิปรายผลการวิจัย	95
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	101
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ศึกษาและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	102
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	104
ประวัติผู้วิจัย	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานปี 2550	2
2 สรุปสถิติการเกิดอุบัติเหตุนับทุกครั้งของบริษัทเขมมหาชัยพาราวั๊ด จำกัด	4
3 ปริมาณอนุภาคและสารเคมีกฎหมายกำหนดให้มีในสถานที่ทำงาน	21
4 สัดส่วนของคณะกรรมการความปลอดภัยจำแนกตามจำนวนลูกจ้าง	35
5 แสดงจำนวนพนักงานบริษัทเขมมหาชัยพาราวั๊ด จำกัด โรงงานที่ 1 และ 2 จำแนกตามแผนก.....	50
6 สรุปสถิติการเกิดอุบัติเหตุนับทุกครั้ง.....	56
7 แสดงจำนวนพนักงานบริษัทเขมมหาชัยพาราวั๊ด จำกัด โรงงานที่ 1 และ 2 จำแนกตามแผนกในฝ่ายผลิต.....	62
8 แสดงจำนวนและร้อยละของคุณลักษณะส่วนบุคคลของพนักงาน	67
9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรู้การบริหาร ความปลอดภัยโดยรวมและรายด้าน	70
10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรู้ด้านนโยบาย ความปลอดภัยของบริษัทฯ	71
11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรู้ด้านหน้าที่ ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยของพนักงานระดับต่างๆ	72
12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรู้ด้านการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัยของบริษัทฯ	74
13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรู้ด้านการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมด้านความปลอดภัย.....	75
14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมด้านความปลอดภัย ในการทำงาน.....	77
15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรม ด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานจำแนกตามเพศ	81
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรู้การบริหารความปลอดภัย และพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานจำแนกตามอายุ.....	82

ตารางที่

๗

หน้า

17	วิเคราะห์ความแปรปรวนการรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรม ด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน จำแนกตามอายุ.....	83
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรู้การบริหารความปลอดภัย และพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานจำแนกตามระดับ การศึกษา.....	84
19	วิเคราะห์ความแปรปรวนการรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรม ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ของพนักงานจำแนกตามระดับการศึกษา.....	85
20	เปรียบเทียบการรับรู้การบริหารความปลอดภัย ด้านนโยบายความปลอดภัย ของบริษัทจำแนกตามระดับการศึกษา โดยวิธีการเปรียบเทียบรายคู่ของเซฟเฟ (Scheffe).....	86
21	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรม ด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานจำแนกตามอายุการทำงาน	87
22	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรม ด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานจำแนกตามประสบการณ์ การอบรม.....	88
23	แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การบริหารความปลอดภัยกับพฤติกรรม ด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานส่วนการผลิต	89

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 โดมิโนของการเกิดอุบัติเหตุ.....	10
3 ลูกโซ่ของการเกิดอุบัติเหตุ.....	10
4 สรุปลักษณะของการเกิดอันตรายและอุบัติเหตุบนพื้นฐานความคิดของไฟเรนซ์.....	12
5 ทรัพยากรพื้นฐานด้านการผลิตของโรงงาน.....	14
6 การจัดการทรัพยากรพื้นฐานการผลิตในหลายลักษณะงาน.....	15
7 การปฏิบัติงานในส่วนต่างๆ ที่มีความปลอดภัยเป็นตัวเชื่อม.....	15
8 องค์ประกอบของ มอก. 18001 :2542.....	37
9 กระบวนการรับรู้.....	39
10 ทศนคติและความรู้สึกทั้งทางบวกและลบ.....	47